

Sosnowiec, dnia 30.06.2023

WPS.0012.6.2023

17.1483030

URZĄD MIEJSKI w SOSNOWCU
BIURO RADY MIEJSKIEJ

wpłynęło 03.07.2023

L.dz. .... zał. ....

Podpis: *hx*

Pani

Joanna Jończyk

Przewodnicząca

Komisji Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej

Rady Miejskiej w Sosnowcu

Szanowna Pani Przewodnicząca

Wydział Polityki Społecznej w załączeniu przekazuje materiał na posiedzenie Komisji **Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej** na **06.07.2023r.** w temacie „*Moc Wsparcia - Centrum Pomocy Dzieciom w Sosnowcu. Informacja na temat działalności i warunków pracy. Współpraca z samorządem oraz innymi instytucjami i służbami zajmującymi się wspieraniem dziecka i rodziny.*” Materiał został przygotowany przez Prezesa Stowarzyszenia Moc Wsparcia (załącznik 1) oraz Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych (załącznik 2).

Z poważaniem

PREZYDENT
Arkadiusz Chęciński
ARKADIUSZ CHĘCIŃSKI

Pełnomocnik Prezydenta Miasta Sosnowca
ds. Funduszy Zewnętrznych i Polityki Społecznej

Mohika Holewa
Mohika Holewa

wz. Naczelnika
Wydziału Polityki Społecznej
INSPEKTOR

mgr Justyna Pluta
mgr Justyna Pluta

CO TO JEST CENTRUM POMOCY DZIECIOM

Centra Pomocy Dzieciom powstają w Polsce od 2018 r. z inicjatywy Fundacji Dajemy Dzieciom Się (FDDS). Trzy z nich (w Warszawie, Gdańsku i Starogardzie Gdańskim) prowadzi sama FDDS, do zakładania kolejnych zachęca doświadczone w pracy na rzecz dzieci organizacje w całej Polsce. Centrum Pomocy Dzieciom w Sosnowcu jest prowadzone przez Stowarzyszenie Moc Wsparcia przy ulicy Głównej 19 (budynek MDK Kazimierz).

Centrum Pomocy Dzieciom (CPD) to specjalistyczna placówka, w których dzieci pokrzywdzone przestępstwami, głównie wykorzystywaniem seksualnym i przemocą fizyczną/psychiczną, oraz ich niekrzywdzący opiekunowie otrzymują w jednym miejscu interdyscyplinarną i bezpłatną pomoc.

Skrzywdzone dziecko, które nie dostanie odpowiedniego wsparcia, ma trudności w odzyskaniu poczucia własnej wartości i zaufania do ludzi. Dlatego tak istotny jest dostęp do interdyscyplinarnej, bezpłatnej oferty wsparcia, z krótkim terminem oczekiwania na przyjęcie.

Specjalistyczna i wieloaspektowa pomoc dziecku krzywdzonemu oraz jego rodzinie oferowana w CPD ma doprowadzić do:

- zapewnienia bezpieczeństwa dziecku i jego najbliższym,
- zmniejszenia społecznych i psychicznych konsekwencji przemocy,
- poprawienia funkcjonowania dziecka i jego opiekuna w obszarze realizacji określonych zadań rozwojowych i ról społecznych oraz efektywnego radzenia sobie w dalszym życiu.

Dziecko w centrum

Centrum Pomocy Dzieciom w Sosnowcu działała według tych samych zasad i standardów, które sprawdziły się w innych tego typu placówkach w Polsce i na świecie. Pierwsze takie ośrodki (*Child Advocacy Centres*) przeznaczone dla dzieci pokrzywdzonych przestępstwem powstawały w Stanach Zjednoczonych i w Skandynawii, gdzie funkcjonują w oparciu o model Barnahus.

Barnahus i wzorowane na nim Centrum Pomocy Dzieciom to system wsparcia, który oferuje wszechstronną, profesjonalną, interdyscyplinarną pomoc potrzebną do tego, aby dziecko jak najszybciej mogło wrócić do równowagi po doświadczeniu przemocy lub wykorzystywania seksualnego. Opieka terapeutów dziecięcych, psychologów, psychiatrów, lekarzy pediatrów, prawników jest dostępna pod jednym dachem, w jednym - przyjaźnie zaprojektowanym i przystosowanym do potrzeb dzieci - miejscu.

Nad poprawą stanu dziecka i wsparciem niekrzywdzącego rodzica pracuje stały, interdyscyplinarny zespół specjalistów, którzy systematycznie się spotykają i informują o postępach lub problemach, jakie napotykają w tym procesie. Dzięki temu rodzic i dziecko nie muszą szukać pomocy w wielu

różnych instytucjach, opowiadać o trudnych doświadczeniach w kolejnych placówkach, rezerwować miejsca na wizytę u specjalistów w wielu kolejkach.

POD JEDNYM DACHEM

Gdy dziecko zostaje pokrzywdzone przestępstwem, wiele różnych podmiotów, w tym sądy, prokuratury, ośrodki pomocy społecznej, placówki ochrony zdrowia, oświaty, czy policja, mają obowiązek chronić i promować prawa i dobrostan dziecka. Tam, gdzie te podmioty nie współpracują ze sobą, dziecko może uczestniczyć w równoległych dochodzeniach, krążąc między różnymi instytucjami, co może doprowadzić do powtarzających się nieprzyjemnych doświadczeń.

W Centrum Pomocy Dzieciom pod jednym dachem dzieci pokrzywdzone przestępstwem oraz ich niekrzywdzący opiekunowie otrzymują kompleksową i interdyscyplinarną pomoc. Oznacza to, że ci sami specjaliści poprowadzą sprawę dziecka, które trafi pod opiekę Centrum, od początku do końca, a na regularnych spotkaniach zespołu wspólnie podejmują decyzje, jakiego rodzaju wsparcia dziecko potrzebuje w danym momencie.

Siła współpracy

Centrum Pomocy Dzieciom w Sosnowcu nie będzie wyizolowaną wyspą na pomocowej mapie miasta, przeciwnie - planuje intensywną współpracę z samorządem oraz innymi instytucjami i służbami zajmującymi się wspieraniem dziecka i rodziny.

Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę i inne organizacje współtworzące sieć Centrów Pomocy Dzieciom bardzo ściśle współpracują też między sobą - odbywają szkolenia, wymieniają doświadczenia, wspólnie poszukują rozwiązań dla pojawiających się problemów, działają według tych samych standardów. To znacznie zwiększa ich skuteczność w niesieniu pomocy dzieciom.

CENTRUM POMOCY DZIECIOM W SOSNOWCU

Centrum Pomocy Dzieciom działa w Sosnowcu w nowej części budynku Miejskiego Domu Kultury „Kazimierz”. Centrum prowadzi lokalne Stowarzyszenie Moc Wsparcia. Pomoc w CPD jest bezpłatna. Jest to jedyna tego typu placówka w województwie śląskim i pierwsza w całej południowej części Polski.

Centrum przyjmuje dzieci z terenu miasta oraz z terenu województwa. Finansowanie działań zapewnia Stowarzyszenie pozyskując dotacje zewnętrzne z różnych źródeł, m. in.: *Save the Children International*, *Disaster Emergency Committee*, IKEA Retail - regranting Fundacji Dajemy Dzieciom Siłę.

Standardy placówki to:

- kompleksowa pomoc: pod jednym dachem dziecko i jego rodzina otrzymują wsparcie psychologiczne, medyczne, prawne i socjalne;
- współpraca interdyscyplinarna: diagnoza i interwencja prowadzona jest przez interdyscyplinarny zespół profesjonalistów współpracujących z lokalnymi instytucjami: szkołami, ośrodkami pomocy społecznej, sądami, prokuraturą itp.;
- miejsce przyjazne dziecku: wystrój wnętrza i wyposażenie placówki są dostosowane do potrzeb dzieci w różnym wieku.

Specjaliści Centrum - psycholodzy, pedagodzy, terapeuci, psychiatrzy i prawnicy - każdego dnia podejmują interwencje kryzysowe, udzielają konsultacji, prowadzą z dziećmi spotkania terapeutyczne. Udzielają też wsparcia prawnego i psychologicznego rodzicom podopiecznych, by wiedzieli, jak radzić sobie z trudną sytuacją, jak najlepiej pomóc swojemu dziecku i jak dbać o interesy dziecka. Jest to szczególnie ważne, gdy w związku ze skrzywdzeniem dziecka uruchomione zostają procedury prawne. Rodzicom bardzo potrzebne jest to, że mogą liczyć na wsparcie w całym procesie interwencji karnej.

OFERTA CENTRUM POMOCY DZIECIOM

Terapeuci Stowarzyszenia pomagają dzieciom poradzić sobie z lękiem, złością i poczuciem winy. Centrum gwarantuje również pomoc medyczną, udzielaną przez lekarzy znających specyfikę psychicznych i somatycznych konsekwencji krzywdzenia.

Zakres oferowanej pomocy:

- konsultacje psychologiczno-pedagogiczne, psychiatryczne, porady prawne, prowadzenie terapii indywidualnej dla dzieci pokrzywdzonych oraz dla ich rodziców i opiekunów;
- interwencje w sytuacjach kryzysowych w przypadkach podejrzenia przestępstw wobec dzieci;
- konsultacje dla profesjonalistów (psychologów, pedagogów, pracowników służby zdrowia, pracowników socjalnych) podejrzewających lub stwierdzających przestępstwa i krzywdzenie dzieci;
- grupy wsparcia, socjoterapeutyczne i psychoedukacyjne dla dzieci, młodzieży oraz rodziców i opiekunów;
- indywidualne lub grupowe przygotowanie do udziału w procedurach karnych.

PREZES STOWARZYSZENIA

MOC WSPARCIA

Adrian Drdzeń

Material na posiedzenie:

Komisji Zdrowia, Rodziny i Polityki Społecznej Rady Miejskiej

w Sosnowcu w dniu 06.07.2023 r.

**Informacja na temat współpracy placówek opiekuńczo – wychowawczych
w Sosnowcu z samorządem oraz innymi instytucjami i służbami
zajmującymi się wspieraniem dziecka i rodziny**

Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Sosnowcu

Czerwiec 2023

W Sosnowcu funkcjonuje 10 Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych oraz Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych przy ul. Piwnika – Ponurego 9. Placówki dysponują łącznie 118 miejscami dla dzieci powyżej 10 roku życia. Na dzień 28.06.2023 r. w placówkach przebywało **118 dzieci**.

Liczebność wychowanków i wychowawców w placówkach opiekuńczo – wychowawczych w Sosnowcu na dzień 28.06.2023 r.

Nazwa placówki	Liczba miejsc	Liczba dzieci w ewidencji	Liczba dzieci obecnych
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 1	14	14	14
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 2	10	11	11
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 3	9	9	8
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 5	10	9	8
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 6	14	14	12
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 7	9	9	8
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 8	14	14	13
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 9	14	14	13
Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza nr 10	14	14	13
Placówka Opiekuńczo - Wychowawcza nr 11	10	10	8
SUMA:	118	118	108

Od kilku lat w instytucjonalnej pieczy zastępczej wzrasta ilość wychowanków, którzy wymagają leczenia psychiatrycznego oraz oddziaływań terapeutycznych. Placówki Opiekuńczo - Wychowawcze w Sosnowcu **pełnią całodobową opiekę nad małoletnimi, którzy mają zdiagnozowane takie zaburzenia i obciążenia jak:** zaburzenia hiperkinetyczne, zaburzenia emocji, stany depresyjne, zaburzenia zachowania, schizofrenia, zespół Aspergera, autyzm, zaburzenia więzi, zaburzenia adaptacyjne, zaburzenia afektywne dwubiegunowe, fobie społeczne, zaburzenia seksualne i inne.

Placówki Opiekuńczo – Wychowawcze w Sosnowcu podjęły stałą współpracę z różnymi jednostkami i instytucjami, które specjalizują się w opiece nad dzieckiem wymagającym specjalistycznej opieki psychiatrycznej oraz cyklicznych oddziaływań terapeutycznych. Od lutego br. działalność swoją rozpoczęło **Centrum Pomocy Dzieciom w Sosnowcu**, które działa pod skrzydłami Fundacji Moc Wsparcia.

Podopieczni, którzy doświadczyli różnorodnych form przemocy (fizycznej, psychicznej, wykorzystania seksualnego) otrzymują kompleksową pomoc terapeutyczną. Na chwilę obecną, w trakcie terapii w Centrum Pomocy Dziecku pozostaje 3 dzieci. Obecnie rozpatrywana jest możliwość objęcia opieką terapeutyczną trójki rodzeństwa, wobec których jest podejrzenie stosowania przemocy ze strony opiekunów. Wobec dzieci zostaną podjęte działania celem zgłoszenia i objęcia ich wsparciem terapeutycznym w CPD.

Podjęliśmy również ścisłą współpracę ze **Środowiskowym Centrum Zdrowia Psychicznego** w Sosnowcu gdzie nasi wychowankowie korzystają ze wsparcia terapeutycznego w formie grupowej, indywidualnej w systemie dziennym. W styczniu br. na spotkaniu wypracowaliśmy rozwiązania, z których nadal korzystają podopieczni naszych placówek.

Podjęliśmy również współpracę z **Fundacją „Epikur”** działającą na terenie naszego miasta. Obecnie dzieci pod okiem terapeuty uczestniczą w TUS (Trening Umiejętności Społecznych), polegającym na nabywaniu i podnoszeniu umiejętności społecznych, poznawaniu konkretnych zachowań i zastosowaniu ich do zaistniałej sytuacji, oraz niwelowaniu zachowań niepożądanych i nieadekwatnych. W stosunku do dzieci mających trudności w opanowaniu negatywnych emocji, nieradzących sobie z agresją i autoagresją, wdrożono TZA (Trening Zastępowania Agresji). Spotkania z terapeutą mają charakter indywidualny z późniejszym rozszerzeniem zajęć w formie grupowej.

Realizowana jest również współpraca z **Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną** w Sosnowcu, **Niepubliczną Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną „Alter”** w Sosnowcu, z **Ośrodkiem Terapii i Psychoedukacji „Kompas”** w Będzinie oraz **Centrum Zdrowia Psychicznego „Feniks”** w Katowicach.

Opieka nad dziećmi leczonymi specjalistycznie oraz przejawiającymi znamiona niedostosowania społecznego i demoralizacji jest złożona i wymaga wieloaspektowego działania.

Liczbowe zestawienie wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych objętych specjalistycznym wsparciem zewnętrznym

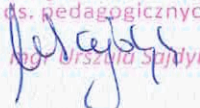
Placówka	Dzieci objęte opieką psychiatryczną	Dzieci leczone na oddziałach psychiatrycznych	Dzieci objęte terapią
POW 1	9	0	3
POW 2	1	1	1
POW 3	2	2	1
POW 5	2	1	3
POW 6	4	2	2
POW 7	3	2	2
POW 8	6	1	4
POW 9	7	2	5
POW 10	6	0	1
POW 11	1	0	0
Suma:	41	11	15

Dzięki podjętej współpracy z wyżej wymienionymi instytucjami, pozyskaliśmy możliwość obserwacji dziecka w procesie terapeutycznym, zaistniała możliwość dzielenia się istotnymi informacjami pomiędzy opiekunami sprawującymi bezpośrednią opieką nad dzieckiem a specjalistami prowadzącymi oddziaływania terapeutyczne. Dzięki podejmowanej współpracy dostrzega się poprawę w funkcjonowaniu społecznym wychowanków umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej, a także stopniowy powrót do równowagi psychicznej.

Sukcesywnie i na bieżąco współpracujemy również z instytucjami i służbami zajmującymi się wspieraniem dziecka i rodziny. Specjaliści zatrudnieni w ramach struktur COPOW podejmują szereg działań skoncentrowanych na wspieraniu rodzin biologicznych w kierunku poprawy funkcjonowania rodzin, a także w celu stworzenia realnej szansy powrotu wychowanków w środowiska rodzinne.

W dniu 16.05.2023 r. w siedzibie COPOW odbyło się spotkanie z udziałem m.in. Przewodniczącej Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Sosnowcu, przedstawicieli Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej, Wydziału Polityki Społecznej, Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie, Policji, Kuratorów Rodzinnych, specjalistów placówek opiekuńczo – wychowawczych. Omówiliśmy i przedstawiliśmy propozycje wspólnych rozwiązań dotyczących wzajemnej współpracy.

Sporządziła:
Urszula Sajdyk
COPOW

ZASTĘPCA DYREKTORA
ds. pedagogicznych

mgr Urszula Sajdyk